

**FØRSTE-
HJÆLP**

**INDEN
ULYKKEN
SKER**

BIL / MC / TRAKTOR

Færdselsrelateret førstehjælpkursus til bil, MC og traktor

2 udgave, november 2018
Instruktørvejledning

Emner:

Uopmærksomhed

Fart

Manglende brug af sele

Alkohol og (stoffer)

Kære førstehjælpsinstruktør

Unge i alderen 18-19 år har som bilister syv gange større risiko for at dø eller blive alvorligt kvæstet i trafikken end deres forældre. Det skyldes især manglende erfaring og rutine kombineret med lyst til fart, pres fra kammerater, livsstil og mental umodenhed.

Formålet

Med dette undervisningsmateriale er, at kursisten forstår, hvad der er de vigtigste årsager til trafikulykker, samt hvad de selv og andre kan gøre for at forebygge, at ulykker sker.

Målet er, at kursisten lærer, hvor vigtigt det er:

- At overholde fartgrænserne
- At køre bil, når man kører bil
- At bruge sikkerhedssele – også på bagsædet
- Ikke at blande alkohol og kørsel
- At gribe ind overfor andre, der tager en stor risiko i trafikken

Materialet indeholder:

- En Powerpointpræsentation med fakta og øvelser
- En film om en unge-ulykke
- Denne instruktørvejledning

Du skal bruge:

- PC/ MAC
- Internetadgang
- Projektor
- Post it-sedler eller whiteboard
- Højttalere

Det tager ca. 40 min. at gennemgå hele materialet fordelt på 25 min. på præsentationen og 15 min. til filmen. Se også Dansk Førstehjælpsråds beskrivelse til kurset i uddannelsesplanen.

Sådan gør du:

Materialet er tilrettelagt med henblik på at afvikles som en indledning til selve førstehjælpskurset. Det er mest logisk, at forebyggelse af ulykker ligger inden undervisningen i den førstehjælp, der skal ydes, hvis ulykken sker. Derved kan materialet være med til at sætte rammen for førstehjælpsundervisningen, og højne oplevelsen af relevans.

Præsentationen bliver gennemgået slide for slide på de følgende sider. Ud for hver slide er der en instruktion, yderligere fakta eller forslag til spørgsmål, som du kan stille kursisterne.

Ønsker du mere viden om fx fart eller sele, finder du yderligere baggrundsviden undervejs i denne vejledning. Derudover kan du finde statistik og viden på Rådet for Sikker Trafiks hjemmeside: www.sikkertrafik.dk.

Fakta i materialet bygger på nationale og internationale undersøgelser, ulykkesstatistikker samt dybdeanalyser, som Havarikommissionen for Vejtrafikulykker (HVU) foretager. HVUs materiale baserer sig på skadestuetal, politi, bilinspektører og retsmedicinske oplysninger.

God fornøjelse med materialet.

Vejledning

Dette forløb handler om risiko og sikkerhed i trafikken. Man kunne kalde det førstehjælp, inden ulykken sker.

Formålet er at lære:

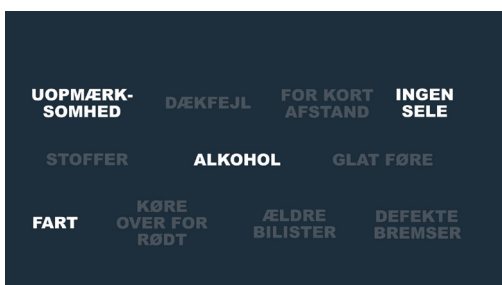
- Hvorfor ulykker opstår
- Hvad man kan gøre for at undgå de mest almindelige unge-ulykker
- Hvem der kan gøre noget, for at forebygge ulykkerne.

Slide 2: Øvelse

Hver deltager skal vælge, hvad han/hun mener er de fire mest almindelige årsager til, at personer bliver alvorligt kvæstet i trafikken.

Deltagerne kan få post it-sedler at sætte på lærredet oven på de ulykkesfaktorer, de mener er de mest almindelige, eller sætte streger, hvis præsentationen vises på en tavle. De rigtige svar afsløres på næste slide.

Slide 3

Vis dette slide UDEN at flytte sedlerne/stregerne fra før. Nu kan kursisterne se resultatet.

Tag post it-sedlerne af igen eller visk stregerne ud, når kursisterne har set, hvor de har ramt rigtigt.

De fire væsentligste årsager beskrives én ad gangen på de efterfølgende slides. Derfor skal de ikke gennemgås her.

Hvis alle:

- Overholdt fartgrænserne
- Brugte sikkerhedssele
- Ikke kørte spritkørsel
- Var opmærksomme under kørslen

– ville man kunne mere end halvere antallet af dræbte og tilskadekomne i trafikken. Det er særligt kombinationen af disse faktorer (fart, alkohol, sele og uopmærksomhed), at ulykker sker – fx hvis man kører for stærkt og er uopmærksom samtidigt.

Bemærk: De fire typiske årsager handler om, hvor ofte alvorlige ulykker sker, og hvor alvorlige konsekvenser ulykken har. Det er fx lige så farligt at køre med ulovlige stoffer i blodet som at køre alkoholpåvirket, men der er langt flere, som kører alkoholpåvirket. Derfor bliver mange flere dræbt eller kommer alvorligt til skade på grund af alkohol.

Baggrundsviden: Hvorfor er de øvrige årsager ikke lige så typiske?

Gennemgå kun de årsager nedenfor, som kursisterne har valgt, eller hvis der er spørgsmål.

Stoffer:

At køre påvirket af ulovlige stoffer (hash, kokain, amfetamin, ecstasy mv.) er ligeså farligt som at køre spirituskørsel, men der er langt flere, som kører med alkohol end ulovlige stoffer i blodet. Derfor bliver flere dræbt og kommer alvorligt til skade på grund af alkohol.

Dækfejl:

Nedslidte dæk og for lavt dæktryk er nogle af de tekniske fejl og mangler, der registreres ved ulykker, men samlet har de en langt mindre betydning end andre faktorer. De udgør kun få procent. Det er langt vigtigere, hvordan bilisten kører.

Køre over for rødt:

Det er både forbudt og livsfarligt at køre over for rødt, men langt de fleste trafikanter respekterer rødt lys. Derfor er det sjældent, at kørsel over for rødt er årsag til, at mennesker bliver dræbt eller kommer til skade.

Glatte veje:

Generelt sætter folk farten ned, når de kan se, at der er sne og is på vejene. Derfor bliver ulykkerne i glat føre ofte ikke så alvorlige. Man kan sige, at sne og is giver mange buler i bilerne, men meget lidt blod.

For kort afstand:

Mange bilister er meget dårlige til at holde den rigtige afstand, og der sker rigtig mange ulykker med påkørsel bagfra. Men der er mindre kraft i den type ulykke end ved fx frontalkollisioner og kollisioner med fx træer, og derfor bliver skaderne oftest ikke så alvorlige.

Ældre bilister:

Ældre bilister er generelt gode bilister. De har stor rutine i at køre bil, overholder reglerne og tager sjældent chancer. 18-19-årige bilister har en risiko for at blive impliceret i en ulykke med dræbte og alvorligt kvæstede, som er fire gange større end for de 75-84-årige.

Defekte bremseser:

Det er yderst sjældent, at defekte bremseser er årsag til alvorlige ulykker.

Slide 4:

Hvad kan især distrahere under kørslen?

Lad kursisterne byde ind. Hvad opfatter de som uopmærksomhed, og hvad oplever de, kan tage opmærksomheden fra trafikken?

Slide 5:

Uopmærksomhed i bilen er en afgørende faktor i ca. 1 ud af 3 ulykker. Dermed er uopmærksomhed faktisk en af de største farer i trafikken.

Slide 6:

De forskellige typer uopmærksomhed

Når du er opmærksom, er der større risiko for, at du overser en medtrafikanter, reagerer for sent eller reagerer forkert.

Spørg eleverne:

- Kan I give mig nogle eksempler på, hvad der kan gøre, at man bliver visuelt distraheret? Enten inde i bilen eller uden for bilen?
- Og på de andre former for distraktion?
- Er der nogle distraktioner, der giver flere former for uopmærksomhed samtidigt?

Det allerfarligste er at se væk fra trafikken, for så opdager man slet ikke, hvis der sker noget. Men andre former for distraktion er også farlig, for det nedsætter reaktionstiden.

Jo flere sanser, man bruger på andet end at køre bil, jo farligere er det.

Hvis man fx griber ud efter telefonen for at læse en SMS, bruger man 3 sanser; Øjnene væk fra vejen (visuel distraktion), hånden væk fra rattet (motorisk) og tankerne væk fra trafikken (kognitiv/mental distraktion).

Og så er man ikke en sikker bilist.

Slide 7:

Få sekunders uopmærksomhed betyder rigtig meget. Bed kursisterne lukke øjnene og tælle langsomt til fire.

Spørg dem: Hvor langt tror I, I har kørt på de fire sekunder, hvis I kører 80 km/t?

Med 80 km/t kører man ca. 22 meter hvert sekund. På de fire sekunder, den lille bil kører i animationen, ville man med 80 km/t køre ca. 88 meter. Det svarer næsten til længden på en hel fodboldbane.

Slide 8:

Hvorfor er farten afgørende for ulykker i trafikken?

Spørg eleverne, hvad de tror (svaret kommer på næste dias)

Slide 9:

Fart er den vigtigste af alle ulykkesfaktorer. Ingen anden ting slår flere mennesker ihjel i trafikken end fart.

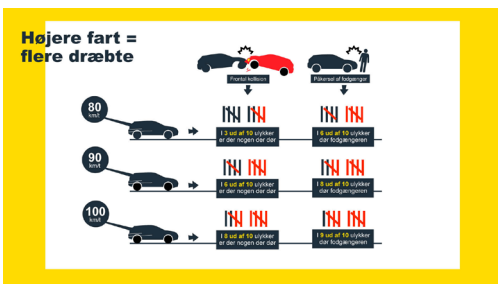
Hvis der opstår en uventet forhindring i trafikken, skal man som fører:

- Opdage forhindringen
- Forstå at det er en forhindring og hvad det er
- Beslutte sig for, hvad man vil gøre
- Udføre handlingen

Alle disse opgaver påvirkes af farten. Jo hurtigere, man kører, jo kortere tid har man til alle 4 ting. Og tilsvarende: jo hurtigere modparten kører, jo kortere tid har man selv til at handle.

Så jo højere farten er, jo højere er risikoen for fejl, som kan føre til ulykker. Og samtidig er den tid og "vejlængde", man har til rådighed kortere, jo højere farten er. Så måske kan man slet ikke nå at gøre det, som man har besluttet sig for, før det går galt.

Derudover er det farten, der afgør, hvor alvorlige konsekvenser en ulykke får.

Slide 10:

Der er en klar sammenhæng mellem hastigheden og ulykkernes alvor. Risikoen for at komme alvorligt til skade eller i værste fald miste livet i en ulykke stiger, jo højere hastigheden er.

- Hvis to bilister kører ind i hinanden med 80 km/t, vil ulykken i 3 ud af 10 tilfælde have dødelig udgang. Risikoen fordobles hvis hastigheden bare er 10 km/t højere.
- Hvis en bilist rammer en fodgænger med 80 km/t vil ulykken 6 ud af 10 fodgængere dø. Ved 90 km/t vil 8 ud af 10 fodgængere dø.

Slide 11:

Film: Standselængde

Før filmen vises:

Nu skal I se en film, som handler om, hvor meget selv en lille hastighedsoverskridelse betyder, hvis der pludselig sker noget uventet på vejen foran dig, og du skal standse.

Efter filmen vises:

Som filmen viser, så har det enormt stor betydning, selv hvis du kun kører lidt for stærkt.

Slide 12: Øvelse: Fartens fysik

Du skal bruge en frivillig, som skal stille sig frem på gulvet.

Bed kursisten lade sig falde forover og tage fra på gulvet med flad hånd.

Spørg: Hvordan var det?

Nu beder du ham/hende stille sig op på en stol.

Spørg: Hvordan tror du det vil være at falde forover herfra?

NB! Understreg, at kursisten naturligvis IKKE skal lade sig falde forover!

Fartens fysik

Fartens fysik kan sammenlignes med tyngdekraften. Når du står på jorden og lader dig falde mod jorden, rammer du gulvet med ca. 5 km/t. Gør du det samme fra en stol, svarer det til ca. 10 km/t. Så lidt fart skal der til, før vi ikke kan stå imod.

Det er svært at forstå fysikken og kraften bag farten. Vores hjerner opfatter ikke fart som farligt i modsætning til højder. Hvis vi er højt oppe, reagerer vi eksempelvis med at passe på at gå for tæt på kanten, så vi ikke falder ned. Samme mekanisme gør sig ikke gældende ift. fart. Hvis vi havde samme instinkt ift. fart, ville vi formentlig aldrig køre så stærkt som vi gør.

Slide 13: Fart og højde

Netop forholdet mellem fart og højde kan illustreres med denne film.

Filmen viser hvad forskellige hastigheder svarer til, hvis man sammenligner med den kraft man udsættes for, ved forskellige højder.

Baggrundsviden: Fartens betydning

Når en bil kolliderer med fx en anden bil, et træ eller noget andet hårdt, sker der 3 sammenstød:

1. Bilen rammer genstanden og nedbremses på få hundrededele af et sekund, mens kroppen fortsætter med samme hastighed, som bilen havde i kollisionsøjeblikket – f.eks. 80 km/t.
2. Når kroppen rammer selen, rattet, ruden eller noget andet, fortsætter de indre organer med samme hastighed, som bilen havde i kollisionsøjeblikket.
3. De tungeste organer; hjerte og lever, river sig løs og forårsager svære indre blødninger. Hvis hovedet rammer en dørstolpe eller andre hårde ting i bilen, er der stor risiko for kraniebrud og blødninger i hjernen.

(fortsættes på næste side)

Farten er den største dræber i trafikken

Jo hurtigere du kører, eller jo mere fart du rammer fx en fodgænger med, desto mere alvorlige bliver skaderne. Selv en ganske lille fart-overskridelse kan have fatal betydning for, om du eller andre kommer alvorligt til skade. På en vej med 80 km/t vil en fart på 93 km/t fordoble risikoen for at ende i en dødsulykke.

9 ud af 10 bilister, der kører for stærkt og ender i en alvorlig ulykke, er mænd.

Landevejene er de farligste veje. 2 ud af 3 dødsulykker i trafikken sker på landevejene.

Straffen for at køre for stærkt

Op til 30 % for stærkt: Bøde

30-60 % for stærkt: 1 klip i kørekortet

60-100 % for stærkt: Betinget frakendelse/kørselsforbud

Over 100 % for stærkt: Ubetinget frakendelse

Ved vejarbejde bliver bøden fordoblet, og kørekortet frakendes betinget, fra 40 % overskridelse.

Slide 14:

Hvor mange kører altid med sele?

Spørg kursisterne:

- Hvor mange kører altid med sele?
- Kender I nogen, der ikke kører med sele?
- Hvis I gør; siger I så noget til dem, hvis I skal køre med dem? Hvorfor/hvorfor ikke?

Slide 15:

Hvis du kører uden sele, og bilen rammer fx et træ eller en anden bil, så fortsætter du inden i bilen med samme hastighed, som bilen havde inden sammenstødet. Du fortsætter indtil du rammer rat, instrumentbræt, airbag, forrude eller andre personer i bilen.

Hvis du er bagsædepassager uden sele, og I kører galt med 80 km/t, rammer du fx chaufføren med en vægt, der svarer til en tung varevogn.

Baggrundsviden: Sele

Sikkerhedsselen reducerer risikoen for at blive dræbt eller alvorligt kvæstet med 50 %, og den er dermed det mest enkle og effektive sikkerhedsudstyr i bilen. De, der ikke bruger sele, får alvorligere skader på hoved, hals og overkrop end folk med sele, bl.a. fordi de ofte bliver slynget ud af bilen.

Ud over skader på egen krop kan en person uden sele ramme andre passagerer, når vedkommende bliver slynget rundt og evt. ud af bilen. Et menneske eller fx en hund uden sele er således som et missil inde i en bil, hvis den kolliderer.

(fortsættes på næste side)

- For de bilister, der ikke brugte sele, havde 3 ud af 4 overlevet, hvis de havde brugt selen
- Modsat hvad man måske skulle tro, er det de 18-24 årige, der er dårligst til at huske at bruge selen. Dermed har de unge faktisk størst nytte af selen, da de samtidig har den højeste risiko for at ende i en ulykke.
- De fleste sammenstød sker ved hastigheder under 50 km/t, hvor selen har den største effekt. Selen kan betyde forskellen på, om du slipper helt uskadt eller kommer alvorligt til skade.

Myter om selen:

- *"Farten i byen er så lav, at jeg godt kan holde imod med armene, hvis jeg kører ind i noget"*
Det er en myte. Det er umuligt at holde imod trykket ved en kollision, selvom man kører langsomt. Vejer man fx 75 kg og kører ind i en mur med 50 km/t, skal man holde imod et tryk på 15 tons. Det kan ikke lade sig gøre.
- *"Jeg har airbag og behøver derfor ikke bruge sele"*
Det er en myte. Airbaggen er et supplement til selen, og ikke en erstatning. Airbaggen er konstrueret til at fungere sammen med selen. Bruger man ikke sikkerhedssele, kan airbaggen være direkte livsfarlig, da den kommer ud med en fart på 200 km/t.
- *"Jeg bliver fastklemmt inde i bilen, hvis jeg har sele på"*
Det er en myte. Det sker, at folk bliver klemt fast inde i bilen. Men alternativet er, at man får flere og mere alvorlige skader, fordi man ikke er spændt fast.
- *"Hvis jeg har sele på, kan jeg ikke komme ud, hvis bilen brænder"*
Det er en myte. Hvis der går ild i bilen, er det bedre at have sele på. Har man sele på, er der større sandsynlighed for, at man er ved bevidsthed efter ulykken, og derfor selv kan komme ud af bilen.
- *"Hvis jeg ikke har sikkerhedssele på, bliver jeg reddet, fordi jeg bliver kastet ud af bilen"*
Det er en myte. Det er sikrest at være inde i bilen, hvis der sker en ulykke. I langt de fleste tilfælde vil bilen være så intakt, at kabinen stort set er uskadt. Risikoen for at blive dræbt eller alvorligt kvæstet er 5-10 gange større, hvis man bliver kastet ud af bilen.

Hvad siger færdselsloven om selen?

- Alle passagerer skal have sele på. Også på bagsædet.
- Det koster 1500 kr. i bøde for personer over 14 år, hvis man ikke har sele på.
- Hvis der er børn i bilen under 15 år, som ikke er spændt korrekt fast, koster det føreren af bilen et klip i kørekortet + en bøde på 2000 kr. (2018-tal).

Slide 16:

Spørg kursisterne:

- Hvorfor er alkohol farlig i trafikken?
- Hvordan påvirker alkohol kroppen?

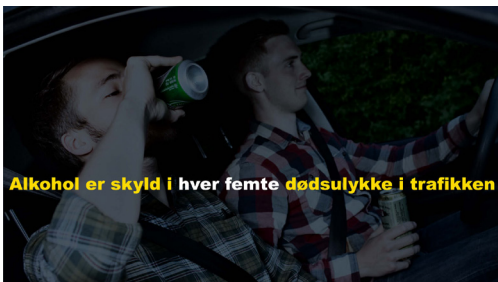

Slide 17:

Når du drikker alkohol, påvirker det din krop og dine sanser, og det har indflydelse på din kørsel, dit syn, reaktionsevne, bevægelser og din realitetssans.

Promillegrænsen for at køre bil og knallert er på 0,5. Men undersøgelser viser, at 18-24 årige har en stærkt forøget risiko, hvis der er alkohol i blodet – også selv om det er under promillegrænsen.

Hvad ulovlige stoffer gør ved din krop og dine sanser, afhænger af, hvad det er for et stof. Men fælles for de forskellige stoffer er, at de alle påvirker din opfattelse af virkeligheden, på den ene eller den anden måde. Og det er farligt, når vi færdes i trafikken.

Slide 18:

Selv om næsten alle synes, at det er forkert at køre spritkørsel, så sker det stadig alt for ofte. Alkohol er stadig skyld i 1 ud af 5 dødsulykker i trafikken.

Man kan godt blive dømt for spritkørsel, selv om man har under 0,5 promille. Det sker, hvis politiet vurderer, at man ikke kan køre forsvarligt.

Når det gælder ulovlige stoffer, så er der en nul-tolerance. Det vil sige, at man bliver straffet som om man har en promille på over 1,2, bare der kan spores det mindste i blodet.

Baggrundsviden: Hvad siger færdselsloven om alkohol?

Straffen for spritkørsel afhænger af, hvor høj promille du har, og om du tidligere er dømt for spritkørsel. Jo højere promille og jo flere gange, du har kørt spritkørsel, desto strengere er straffen.

Første gang du kører spritkørsel, sker der tre ting:

- 1) Du får frataget kørekortet enten betinget eller ubetinget:

Promille mellem 0,51 og 1,2 = betinget frakendelse.

Promille over 1,2 = ubetinget frakendelse i mindst 3 år. Alternativt kan du søge om at køre med alkohol i 3 år.

Promille over 2,0 = Ubetinget frakendelse i mindst 3 år. Herefter skal du enten køre med alkohol i 2 år, eller du må vente yderligere to år med at generhverve kørekortet.

(fortsættes på næste side)

2) Du får en bøde og/eller fængselsstraf.

Hvis din promille er **mellem 0,51 og 2,0**, så svarer bøden til din netto-månedsløn ganget med din promille.

Er din promille **over 2,0** får du 20 dages betinget fængsel og en bøde, der svarer til din netto-månedsløn.

3) Du skal gennemføre et ANT-kursus (ANT står for Alkohol, Narko og Trafik). Kurset varer 12 timer fordelt på 4 lektioner à 3 timer, og det koster 3200 kr. Du skal selv betale for kurset.

Hvis du kører spritkørsel flere gange, stiger straffen. Hvad du præcist får i straf, afhænger bl.a. af promillen og af hvor mange gange, du har kørt spritkørsel.

Myte om alkohol

En undersøgelse fra Rådet for Sikker Trafik viser, at ca. 8 ud af 10 personer under 30 år tror, at man kan speede forbrændingsprocessen op, så man kan blive hurtigere ædru. Det er IKKE muligt at nedbringe sin promille ved at danse, drikke kaffe, drikke cola, tage en lur eller andre ting. Kun ved at lade tiden gå, før man kører, kan promillen bringes ned.

Straffen for hash og andre ulovlige stoffer

De fleste bilister, der bliver taget for at køre med ulovlige stoffer, har røget hash.

Der skal kun MEGET lidt til, for at det er ulovligt at køre efter at have røget hash. Grænsen er 0,001 mg. pr. liter blod.

Det er umuligt at sige præcist, hvor længe der skal gå, før man må køre bil, efter man har røget hash. Det kan tage timer, dage eller uger, afhængigt af styrken og hvor tit man ryger. Ryger man meget tit, tager det meget lang tid, før det er ude af blodet.

Sanktionerne for at køre hash-kørsel er lidt anderledes end for de andre ulovlige stoffer. Straffen for at køre med meget lave koncentrationer THC (hash) i blodet er mildere end for høje koncentrationer.

Den mindste straf for at køre med hash i blodet er et klip i kørekortet og ½ måneds nettoløn. Hvis man har højere koncentrationer, giver det enten betinget frakendelse eller ubetinget frakendelse i 3 år.

For alle andre ulovlige stoffer end hash gælder, at kørekortet bliver frataget ubetinget i 3 år, bare man er over bagatelgrænsen.

Slide 19: Martin og Sune

Vis kursisterne filmen 'Martin og Sune' (varighed ca. 10 minutter)

Intro til filmen: Filmene handler om Martin, der har været i en typisk unge-ulykke.

Introducer ikke for meget til filmen, men lad i stedet deltagerne selv opleve filmen. I kan følge op bagefter.

Slide 20: Opsamling på filmen

Forslag til samtale:

Hvad går der galt i situationen? (for høj fart, manglende sele, alkohol, uopmærksomhed (fest i bilen)).

Få kursisterne til at diskutere to og to:

- Hvad gjorde mest indtryk på DIG i filmen?
- Hvem kunne have været med til at forhindre ulykken (ansvar og medansvar).
- Kender I nogen, der har gjort noget tilsvarende?
- Hvordan kan man sige fra, hvis man oplever andre, der gør noget, man ved er farligt?

Uddybende om filmen:

I bilen sidder Martin og hans to venner Martin og Sune.

Sune kører bilen.

Situationen med Martin og Sune illustrerer en typisk unge-ulykke: Det er weekend/nat, der er fest i bilen, der bliver kørt for stærkt, manglende sele og der bliver drukket alkohol.

Martin og Sune kører 60-80 km/t. Det er i en by, hvor de må køre 50 km/t, det er nat, og det er i et sving. Fartoverskridelsen føles ikke som ret meget af Martin, men det er nok til at det går helt galt.

Siden ulykken:

Martin (som filmen handler om) bor i København. Da ulykken skete, gik han på teknisk skole, og havde en drøm om at blive mekaniker. Den drøm måtte han opgive efter ulykken.

Han har i dag en kæreste og sammen har de fået to børn. Han har formået at få et godt liv, på trods af ulykken, men har et liv fuldt af begrænsninger, og hvor selv den mindste ting tager utrolig lang tid. Han er begyndt at læse jura på Københavns Universitet, men holder i øjeblikket en pause.

Martin er derudover en del af Rådet for Sikker Trafik, hvor han tager ud på skoler og ungdomsuddannelser, og fortæller sin historie.

Sune kom ikke fysisk til skade i ulykken. Men psykisk havde han det meget dårligt og var plaget af skyldfølelse. Ifølge Martin var det netop skyldfølelsen, der gjorde, at Sune holdt op med at passe sin sukker-syge – hvilket resulterede i, at han døde af sygdommen et par år efter ulykken.

UOPMÆRKSOMHED
FART
 SELE
ALKOHOL

Slide 21: Opsamling

Spørg eleverne: Hvad har gjort størst indtryk på jer, af det vi lige har været igennem?

Gentag de fire vigtigste ulykkesfaktorer:

- Uopmærksomhed
- Fart
- Alkohol
- Manglende sele

Baggrund og henvisninger

Undervisningsmaterialet er udviklet i et samarbejde mellem:

Rådet for Sikker Trafik

TrygFonden

Dansk Førstehjælpsråd

